

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Marek Łapiński

DGP.I.0724- 4 /10
2848/07/2010

Wrocław, 20 lipca 2010 r.

Elżbieta Bieńkowska
Minister Rozwoju Regionalnego

Szanowna Pani Minister,

w związku z przekazaniem projektem stanowiska Rządu Rzeczypospolitej Polskiej ws. przyszłości Polityki Spójności po 2013 r. z dnia 7 lipca 2010 r. pragnę wyrazić uznanie dla działań Rządu w przedmiotowej sprawie oraz zadowolenie, że w procesie tym uczestniczą regiony Polski. Chcąc kontynuować zaangażowanie Dolnego Śląska w proces tworzenia dokumentów strategicznych o działaniu wieloletnim i zasięgu europejskim pragnę przekazać opinię Zarządu Województwa Dolnośląskiego do projektu wyżej wymienionego stanowiska.

Z poważaniem

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego

Marek Łapiński

Opinia Zarządu Województwa Dolnośląskiego
do proponowanego stanowiska Rządu RP pt. „Polityka Spójności jako skuteczna, efektywna
i terytorialnie zróżnicowana odpowiedź na wyzwania rozwojowe UE”¹

Zarząd Województwa Dolnośląskiego z uznaniem przyjmuje treść projektu Stanowiska Rządu RP w sprawie przyszłości Polityki Spójności po 2013 r., szczególnie w perspektywie objęcia przez Polskę Prezydencji Unii Europejskiej w drugiej połowie 2011 r. Zarząd podziela pogląd o kluczowej roli Polityki Spójności w rozwoju Europy, ale także budowaniu tożsamości europejskiej. Konsekwentne i skuteczne wdrażanie jej pryncypiów będzie miało istotny wpływ na dalszy rozwój Unii Europejskiej i jej obywateli oraz pozycję Europy w globalnej gospodarce.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego uważa, że stanowisko Rządu w sprawie kształtu przyszłej Polityki Spójności wykorzystuje najważniejsze propozycje, zawarte w dokumentach wypracowanych na poziomie europejskim tj. Zielonej Księdze ds. spójności terytorialnej, *Reflection Paper* Komisarz Danuty Hübner, *Orientation Paper* Komisarza Pawła Sameckiego, raporcie prof. Fabrizio Barca pt. *An Agenda for a Reformed Cohesion Policy oraz Strategii UE 2020*, jak i na poziomie krajowym, tj. w Raporcie Polska 2030, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020, które mają kluczowe znaczenie dla polityki rozwoju wobec globalnych wyzwań tj. kryzysu ekonomicznego czy zagrożeń środowiska.

Zarząd pragnie podkreślić, iż wartość Polityki Spójności dla rozwoju Zjednoczonej Europy wzrosła jeszcze bardziej w związku z akcesją krajów byłego bloku wschodniego, które dokonują trudnych i kosztownych transformacji systemowych, nadrabiając wieloletnie zaległości w rozwoju społeczno-gospodarczym, zwłaszcza w dziedzinie infrastruktury technicznej i zasobów ludzkich. Szczególnie ważna jest likwidacja luki infrastrukturalnej w regionach nowych krajów członkowskich, w zakresie powiązań komunikacyjnych z metropoliami/stolicami regionów, co ułatwi dostęp do miejsc pracy osobom zamieszkującym obszary dotknięte wysokim bezrobociem. Należy docenić decyzję o przeznaczeniu na cel „Konwergencja” ponad 80% środków finansowych w ramach polityki regionalnej na lata 2007-2013, co wpłynie pozytywnie na poprawę spójności Unii Europejskiej.

Argumentem przemawiającym za przyjęciem na forum UE proponowanego kształtu Polityki Spójności po 2013 roku, jest to, że wspiera ona nie tylko nowe kraje UE w nadrabianiu zapóźnień cywilizacyjnych, ale także regiony w krajach „starej 15”, które pomimo wysokiego poziomu ogólnego rozwoju społeczno-gospodarczego nadal wymagają strategicznych interwencji w celu poprawy ich sytuacji gospodarczej. Dotyczy to w szczególności regionów Hiszpanii, Portugalii czy Włoch. Należy również podkreślić, że dzięki Polityce Spójności znacząco zwiększyła się aktywność podmiotów naukowo-badawczych, współpracujących z podmiotami gospodarczymi, co rozszerza i zdecydowanie wzmacnia zakres działań nakierowanych na cele Strategii Lizbońskiej. Przejawia się to wyższym tempem

¹ Projekt Stanowiska Rządu RP z dnia 7 lipca 2010 r.

wzrostu gospodarczego, tworzeniem nowych miejsc pracy, poprawą jakości środowiska naturalnego, zwiększeniem równości szans w społeczeństwie i wzrostem poziomu życia w regionach. Należy uznać więc, że jest to istotny i skuteczny instrument zwiększania potencjału rozwojowego i konkurencyjności europejskich regionów.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego proponuje jednocześnie uzupełnić i wzmocnić argumenty w 6 obszarach wskazanych w projekcie Stanowska Rządu, wymieniając przykładowe problemy, które należy rozwiązać:

- 1. PODEJŚCIE TERYTORIALNE** – szansą rozwojową regionów będą inicjatywy tworzenia strategii makroregionalnych, w zamierzeniu skupiających się na niewykorzystanych potencjałach związanych ze specyficznym położeniem, warunkami naturalnymi czy specyfiką przepływów kapitału ludzkiego, wiedzy, usług i środków finansowych. Należałoby też zastanowić się nad rozszerzeniem powiązań międzyregionalnych, przy wsparciu np. środków UE, gdyż niejednokrotnie mimo znaczących współzależności funkcjonalnych na granicach regionów występuje luka komunikacyjna utrudniająca wyżej wymienione przepływy.
- 2. REFORMA SYSTEMU WDRAŻANIA** – postulowane usprawnienie procesu wdrażania, z założeniem zmniejszenia kosztów administracyjnych zarówno instytucji obsługujących fundusze UE jak i beneficjentów wymaga zdecydowanej postawy wszystkich uczestników systemu: Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, instytucji zarządzających i wdrażających, na każdym poziomie, wraz ze szczególnym uwzględnieniem organów monitorujących, ewaluujących i kontrolujących. Najważniejszą wartością każdego wydatkowania środków powinna być rzeczowyść, adekwatna do przewidywanych w przyszłości potrzeb, przydatność przedsięwzięcia w powiązaniu z jego długofalowym wpływem oraz możliwością powiązania z innymi działaniami celem wytworzenia efektu synergii, a nie skupienie się wyłącznie na tempie absorpcji środków czy silnym sformalizowaniu procesów wpływającym na wzrost kosztów obsługi funduszy UE.
- 3. WYMIAR MIEJSKI POLITYKI SPÓJNOŚCI** – zintegrowany rozwój miast nie powinien dotyczyć tylko metropolii, ale uwzględniać również małe i średnie miasta. Niezbędna jest ich ochrona przed degradacją oraz zapewnienie dalszego rozwoju sieci miast jako jednej z platform skutecznego wdrażania Polityki Spójności. Nadanie priorytetu rozwojowi sieci miast będzie zabezpieczeniem interesów stabilnego rozwoju wszystkich regionów Europy. Konieczne jest zatem stworzenie powiązań pomiędzy tymi obszarami (usieciowienie), celem stworzenia z nich centrów kompetencji i zworników układów aglomeracyjnych, poprzez spajanie tychże obszarów sieciami infrastruktury, wspólnym planowaniem i zarządzaniem, wspólnym rynkiem pracy i zasobem usług edukacyjnych, naukowych, komunikacyjnych, kulturalnych, medycznych etc.
- 4. ZASTOSOWANIE INŻYNIERII FINANSOWEJ** – proponuje się doprecyzowanie i uściślenie niniejszego zapisu: **inżynieria finansowa** – w przypadku, której będziemy mieli co do zasady do czynienia z różnymi źródłami finansowania, jak np. przedsięwzięcia realizowane z funduszy UE, **a dotacja** –

która raczej rozumiana jest jako finansowanie krajowe. Dlatego wskazane jest doprecyzowanie przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego o jakie narzędzia inżynierii finansowej (sposoby finansowania projektów, np. partnerstwo publiczno prywatne) postuluje Polska, co umożliwi właściwym organom UE wzięcie stanowiska pod uwagę.

5. **MIERZENIE EFEKTÓW PODJĘTYCH INTERWENCJI** – trudność polega na tym, że interwencje realizowane na jednym terytorium i realizujące cele rozwoju mierzone odrębnie mogą nie uwzględniać efektu synergii i znacznie wyższego wpływu na rozwój np. realizowane razem rewitalizacja linii kolejowej, budowa mostu drogowego oraz inwestycje związane np. z budową centrum przesiadkowego powinny doprowadzić do szerszych zmian makroekonomicznych, tymczasem osobno mierzone efekty mogą wykazywać niższą przydatność tych interwencji.
6. **STRATEGICZNE I ZINTEGROWANE PODEJŚCIE DO ROZWOJU** – należy uznać przedstawioną koncepcję strategicznego i zintegrowanego podejścia, jako istotny element realizacji polityk „rozwojowych”. Szczęólnego podkreślenia wymaga wskazanie o konieczności zastosowania takiego podejścia w kontekście realizacji polityk transportowych – zdecydowanego wspierania transportu multimodalnego, ze szczególnym uwzględnieniem w systemach transportowych tzw. zielonych korytarzy np. w kontekście połączeń Bałtyk – Adriatyk.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego wyraża pogląd, że proces konsultacji kształtu Polityki Spójności wpłynie znacząco na wzrost zainteresowania problematyką Polityki Spójności wśród podmiotów odpowiedzialnych za planowanie strategiczne, w tym planowanie budżetu, wraz z realizacją polityk publicznych, a aktywny udział regionów w tworzeniu mechanizmów spójności w Europie stanie się znaczącym wkładem w realizację zapisów Traktatu Lizbońskiego i Strategii UE 2020.

Marszałek
Województwa Dolnośląskiego
Marek Łapiński